

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Cdo/197/2021
Identifikačné číslo spisu: 8319201729
Dátum vydania rozhodnutia: 25.11.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Erika Šobichová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:8319201729.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci starostlivosti súdu o maloletú: N. N., nar. X.X.XXXX, zastúpenú kolíznym opatrovníkom: Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Humenné, so sídlom v Humennom, Kukorelliho 1, dieťa rodičov: S. K. N., nar. X.X.XXXX a A. N., nar. X.X.XXXX, obaja bytom v D., E. XXX, obaja zastúpení advokátkou: JUDr. Michaelou Šterbákovou, so sídlom v Košiciach, Kováčská 40, na návrh starej matky: Z. M.: nar. XX.X.XXXX, bytom v D., E. X, o úpravu styku s blízkou osobou, vedenej Okresným súdom Humenné pod sp. zn. 8 P 117/2019, o dovolaní rodičov proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 22. júna 2021, sp. zn. 24 CoP 16/2021, takto

rozhodol:

Výrok II. rozsudku Krajského súdu v Prešove z 22. júna 2021, sp. zn. 24 CoP 16/2021, z r u š u j e a vec mu v rozsahu zrušenia vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Humenné (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo 16. septembra 2020, sp. zn. 8 P 117/2019, rozhodol vo veci tak, že stará matka je oprávnená sa stretávať s mal. N. N., nar. XX.XX.XXXX a mal. N. N., nar. X.X.XXXX každú prvú a tretiu nedeľu v mesiaci v čase od 14.00 hod. do 15.00 hod. tak, že si maloleté v mieste ich bydliska prevezme a po skončení stretnutia ich na rovnakom mieste rodičom odovzdá. Rozhodnutie odôvodnil s poukazom na ustanovenie § 25 ods. 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o rodine“) a vecne potom tým, že v konaní nebolo preukázané, že by bol daný dôvod na zákaz stretávania detí s ich starou matkou a nebol daný dôvod na upieranie práva na ich vzájomné stretávanie. Rodičia sice majú rozhodujúcu úlohu pri určovaní výchovy detí, ale kontakt detí so starou mamou v súdom určenom rozsahu nemá dôvod narušiť stabilitu prostredia detí ani narušiť ich ďalší vývoj, naopak môže byť pre deti prínosom (samozrejme pri zmene postoja rodičov), preto stretávania vnúčať so starou matkou ich majú vzájomne obohatiť po citovej, rodinnej a výchovnej stránke. Je na starej matke, aby túto možnosť využila, aby im bola prínosom v tom, čo môže poskytnúť iba starý rodič, uvedomiac si, že majetkové spory medzi navrhovateľkou a rodičmi nesmú byť prekážkou stretávania.

- 1.
- 2.

2.1. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie rodičov rozsudkom z 22. júna 2021, sp. zn. 24 CoP 16/2021, rozhodol tak, že konanie vo vzťahu k plnoletej N. N. zastavil (I. výrok); vo vzťahu k mal. N. zmenil rozsudok súdu prvej inštancie tak, že stará matka je oprávnená stretávať sa s mal. N. poslednú nedeľu v každom druhom kalendárnom mesiaci v čase od 14.00 hod. do 15.00 hod. tak, že si maloletú v mieste jej bydliska prevezme a po skončení styku ju na rovnakom mieste rodičom odovzdá (II. výrok). Nárok na náhradu trov konania nepriznal žiadnemu z účastníkov konania (III. výrok). Odvolací súd sa po oboznámení sa so skutočným stavom a s napadnutým rozsudkom súdu prvej inštancie stotožnil so závermi súdu prvej inštancie, že v danom prípade sú splnené podmienky na vyhoviecie návrhu na úpravu styku starej mamy s mal. N.. Samotná skutočnosť, že maloleté dieťa so starou mamou zatiaľ nemá vytvorené citové väzby bez ďalšieho nie je dôvodom na zamietnutie návrhu na úpravu styku s mal. N. s jej starou mamou. Naopak javí sa ako potrebné a v záujme maloletej, aby rozvíjala vzťahy so starou matkou a vybudovala si s ňou citovú väzbu. V záujme mal. dieťaťa je, aby aj napriek zložitej situácii v rodine nebolo vytŕhané zo širšieho rodinného prostredia a predovšetkým je právom každého mal. dieťaťa udržiavať citové vzťahy medzi najbližšími príbuznými, čo stará matka nepochybne je, preto za daného stavu sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie o potrebe upraviť styk navrhovateľky s mal. N..

2.2. Pokiaľ ide o úpravu rozsahu stretávania sa, odvolací súd považoval za dôvodnú odvolaciu námietku rodičov a nepovažoval za správny postup súdu prvej inštancie, keď prekročil návrh navrhovateľky a určil širší styk, než to požadovala navrhovateľka. Odvolací súd tento postup považoval za nesprávny z dôvodu, že v konaní neboli preukázané silné citové väzby dieťaťa s navrhovateľkou a tieto je potrebné v záujme maloletej rozvíjať. Preto odvolací súd v tejto časti výrok súdu prvej inštancie zmenil a rozhodol o úprave styku navrhovateľky s maloletou v takom rozsahu, v akom to žiadala navrhovateľka vo svojom návrhu aj vzhľadom na postoj maloletej.

2.3. Vo vzťahu k N. konštatoval, že v priebehu odvolacieho konania nadobudla plnoletosť, preto vo vzťahu k nej konanie zastavil.

2.4. O nároku na náhradu trov konania rozhodol s poukazom na ustanovenie § 396 ods. 1 CSP (zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej aj „CSP“) v spojení s ustanovením § 52, § 2 ods. 1 CMP (zákon č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok, ďalej aj „CMP“) tak, že žiadnemu z účastníkov konania nárok na náhradu trov konania nepriznal.

- 1.
- 2.
- 3.

3.1. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu v rozsahu II. výroku podali včas dovolanie rodičia (ďalej aj ako „dovolatelia“), prípustnosť ktorého vyvodzovali z § 420 písm. f/ CSP a tiež z § 421 ods. 1 písm. b/. Navrhli rozhodnutia súdov oboch inštancií v napadnutom rozsahu zrušiť a konanie zastaviť podľa § 450 CSP. Navrhli tiež odložiť vykonateľnosť dovolaním napadnutého rozsudku podľa § 444 ods. 1 CSP.

3.2. Dovolatelia v súvislosti s porušením práva na spravodlivý súdny proces (§ 420 písm. f/ CSP) namietali nesprávny procesný postup odvolacieho súdu spočívajúci v nedostatočne odôvodnenom a nepreskúmateľnom rozsudku. Súd prvej inštancie ako i odvolací súd úplne ignorovali ako dôkaz vykonanú správu kolízneho opatrovníka z 13.9.2019, v ktorej poukázal na riziká úpravy styku starej matky s maloletými deťmi. Podľa rodičov rozhodnutia súdov oboch inštancií sú v rozpore s názorom kolízneho opatrovníka a nerešpektujú ani názor rodičov a maloletej N. pred kolíznym opatrovníkom, a to bez uvedenia dôvodov. Podľa rodičov tak nie je zrejmé, na základe akých dôvodov prijal súd názor o potrebe upraviť styk maloletej so starou matkou. Podľa dovolateľov sa súdy oboch inštancií odmietali zaoberať predkladanými tvrdeniami a dôkazmi, resp. ich ignorovali. Za tieto dôkazy považujú rodičia maloletej predovšetkým: správu kolízneho opatrovníka zo dňa 13.9.2019, stanovisko kolízneho opatrovníka prednesené na pojednávaní dňa 16.9.2020. Namietali tiež zmätočnosť odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu (body 18. a 19.), v ktorých odvolací súd na jednej strane konštatuje, že „maloleté dieťa nemalo zatiaľ možnosť, prípadne nemá vytvorené citové väzby s navrhovateľkou“, no zároveň hneď v ďalšom bode uvádza, že: „dieťa nemá byť vytŕhané zo širšieho rodinného prostredia...“

3.3. Pokiaľ ide o uplatnený dovolací dôvod podľa § 421 ods. b/ dovolatelia uviedli, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnych otázok, ktoré v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu

ešte neboli vyriešené. Napadnutý rozsudok spočíva na nesprávnom právnom posúdení ustanovení § 25 ods. 5, resp. 36 ods. 1 zákona o rodine. Podľa dovolateľov na rozdiel od odvolacieho súdu ako i súdu prvej inštancie neboli splnené hmotnoprávne podmienky pre úpravu styku maloletej s blízkou osobou.

4. Navrhovateľka ani kolízny opatrovník sa k dovolaniu nevyjadrili.

5. Konania vo veciach starostlivosti súdu o maloletých sa od 1. júla 2016 riadia ustanoveniami Civilného mimosporového poriadku. Ustanovenie § 76 CMP vymedzuje prípady, v ktorých (v pôsobnosti tohto zákona) dovolanie prípustné nie je; neupravuje teda, kedy (v pôsobnosti tohto zákona) je dovolanie prípustné. Vzhľadom na to, že v danom prípade nejde o vec, na ktorú by sa vzťahovalo ustanovenie § 76 CMP, bolo potrebné aplikovať § 2 CMP, v zmysle ktorého ods. 1 sa na konania podľa tohto zákona použijú ustanovenia CSP, ak tento zákon neustanovuje inak. Prípustnosť dovolania rodičov bolo preto potrebné posudzovať podľa ustanovení CSP.

6. Najvyšší súd ako dovolací súd (ďalej len „dovolací súd“ resp. „najvyšší súd“) príslušný na rozhodnutie o dovolaní (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podali v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) účastníci konania, v ktorých neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) po preskúmaní, či dovolanie obsahuje zákonom predpísané náležitosti (§ 428 CSP) a či sú splnené podmienky podľa § 429 CSP, v rámci dovolacieho prieskumu dospel k záveru, že dovolanie je dôvodné.

7. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

8. Podľa § 420 písm. f/ CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. Podľa § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

10. Podľa § 387 ods. 3 CSP odvolací súd sa v odôvodnení musí zaoberať aj podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie. Odvolací súd sa musí v odôvodnení vysporiadať s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní.

11. Podľa § 393 ods. 2 CSP v odôvodnení rozhodnutia odvolací súd uvedie stručný obsah napadnutého rozhodnutia, podstatné zhrnutie skutkových tvrdení a právnych argumentov strán v odvolacom konaní, prípadne ďalších subjektov, ktoré dôkazy v odvolacom konaní vykonal a ako ich vyhodnotil, zistený skutkový stav a právne posúdenie veci, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax; ustanovenia § 387 ods. 2 a 3 tým nie sú dotknuté. Odôvodnenie rozhodnutia senátu obsahuje aj pomer hlasov, akým bolo rozhodnutie prijaté.

12. Dovolatelia vyvodzujú prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP namietajúc nedostatočné, nepreskúmateľné a nepresvedčivé odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu, a to že odvolací súd sa nevysporiadal s ich odvolacou argumentáciou.

13. Podstatou práva na spravodlivý proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom, pričom integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle vyššie citovaného ustanovenia sa rozumie nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktorý sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavno-právne rámcu, a ktorý tak zároveň znamená aj porušenie Ústavou SR zaručených

procesných práv, spojených so súdnou ochranou práva. Ide napríklad o právo na verejné prejednanie vecí za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu, resp. odmietnutia spravodlivosti.

14. Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR je aj právo strany sporu na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (účastníkov konania), avšak s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie.

15. Požiadavka riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia sa vzťahuje na každé súdne rozhodnutie, pričom odôvodnenie rozhodnutia musí byť dostatočným podkladom pre uskutočnenie prieskumu jeho správnosti v konaní o opravnom (riadnom alebo mimoriadnom) prostriedku. Ak rozhodnutie neobsahuje zákonné náležitosti, ide o rozhodnutie nepreskúmateľné a takéto rozhodnutie súdu porušuje právo strany sporu na spravodlivý proces, pretože mu upiera možnosť náležite skutkovo a právne argumentovať proti rozhodnutiu v rámci opravných prostriedkov. Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) v rámci svojej judikatúry opakovane vyslovil, že právo na spravodlivý proces zahŕňa aj právo na riadne a vyčerpávajúce odôvodnenie súdneho rozhodnutia.

16. Dovolací súd poukazuje aj na nález ÚS SR sp. zn. II. ÚS 120/2020 z 21. januára 2021. V bodoch 38. a 39. odôvodnenia nálezu ÚS SR uviedol, že: „Pod pojmom procesný postup je podľa názoru ústavného súdu potrebné rozumieť nielen faktický postup súdu, teda to, ako sa spor vedie, ale napríklad aj postup súdu pri vykonávaní alebo hodnotení dôkazov (IV. ÚS 557/2020), ktorý má v konečnom dôsledku svoj odraz aj v samotnom odôvodnení rozhodnutia súdu. V zmysle judikatúry ESLP aj kvalitu odôvodnenia súdneho rozhodnutia je potrebné považovať za jeden zo základných aspektov práva na spravodlivý proces, podobne ako právo na rovnosť zbraní alebo zásadu kontradiktórnosti konania. Podstatou odôvodnenia súdneho rozhodnutia je vysvetlenie, objasnenie a „obhájenie“ toho, ako súd procesne postupoval (vrátane toho, ako rozhodol), a ako také nemôže byť od doterajšieho procesného postupu oddelené. Rozhodnutie je vyvrcholením procesného postupu súdu a samotné súdne rozhodnutie je najdôležitejším procesným úkonom súdu. Súdne rozhodnutie preto musí byť považované za súčasť procesného postupu súdu.“

17. V súvislosti s uplatneným dovolacím dôvodom podľa § 420 písm. f/ CSP dovolací súd preskúmal napadnutý rozsudok ako aj odvolaciu argumentáciu dovolateľov. Tí podali odvolanie z dôvodov podľa § 365 písm. d/, a/ a h/; konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci; súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam; a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Vo vzťahu k potrebe úpravy styku maloletej so starou matkou súdu prvej inštancie vyčítali, že súd prvej inštancie ignoroval hmotnoprávne podmienky vyplývajúce z ustanovení § 36 ods. 1 v spojení s § 25 ods. 5 zákona o rodine. Tieto podmienky sú dve: (a) je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a (b) vyžadujú si to pomery v rodine. Podľa odvolateľov tieto podmienky pre úpravu styku maloletej so starou matkou nie sú dané. Navyše z odôvodnenia súdu prvej inštancie ani zrozumiteľne nevyplýva, prečo ich považuje v ich prípade za splnené. Dovolatelia v podanom odvolaní namietali aj pochybenia spočívajúce v hodnotení vykonaných dôkazov a v opomenutí dôkazov. Poukazyvali na skutočnosť, že súd prvej inštancie v bode 10. síce cituje časť správy kolízneho opatrovníka z 13.9.2019, ale len jedinou vetu, ktorá však v kontexte celej správy nadobudne úplne iný význam. V odvolaní poukázali tiež, na záverečný návrh kolíznej opatrovníčky na pojednávaní konanom dňa 16.9.2020, pri ktorom orgán sociálnoprávnej ochrany detí uviedol, že zotrváva na ich písomnom stanovisku z 13.9.2019 a to, že podľa ich názoru, hoci maloleté deti majú právo na stretávanie sa s ich starou matkou, nie je tu záruka toho, aby boli ochránené pred tým všetkým, čo sa v rodine deje. V podanom odvolaní namietali, že súd prvej inštancie toto uvedené stanovisko ÚPSVáR úplne odignoroval a nijako ho nevyhodnotil. Súdu prvej inštancie vyčítali, že pri svojom rozhodovaní nereflektoval existenciu dlhoročných súdnych sporov a

nepriateľských vzťahov medzi navrhovateľkou a rodičmi maloletej. V odvolaní tiež namietali, že pri zisťovaní skutkového stavu bez vysvetlenia ignoroval názor maloletej, ktorý vyslovila pred orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ktorý je zachytený v stanovisku kolízneho opatrovníka zo dňa 13.9.2019. Napokon súd prvej inštancie neposkytol presvedčivé vysvetlenie prečo rozhodol proti názoru kolízneho opatrovníka, proti názoru rodičov ako aj proti názoru maloletých detí. Odvolatelia nesúhlasili ani s rozsahom úpravy styku maloletej. Poukázali pritom na skutočnosť, že súd svojím rozhodnutím presiahol návrh samotnej odvolateľky, pričom na to nebol dôvod.

18. Odvolací súd síce pokiaľ ide o úpravu rozsahu styku starej mamy s maloletou odvolaniu čiastočne vyhovel a zmenil jej rozsah tak, aby bol v súlade s pôvodným návrhom starej matky. Na ostatné podstatné odvolacie námietky vo vzťahu k potrebe úpravy styku maloletej so starou matkou neprihliadol a náležite sa s nimi nevysporiadal. Odvolací súd skonštatoval, že sa stotožnil so závermi súdu prvej inštancie, že v danom prípade sú splnené podmienky na vyhovenie návrhu starej matky, a že právo starej matky, ktorá je blízkou osobou ale i dieťaťa na stretávanie sa, je dané. Dovolatelia pritom v nimi podanom odvolaní uviedli podstatné tvrdenia spochybňujúce správnosť skutkových ale i právnych záverov odvolacieho súdu ako i nezrozumiteľnosť odvolaním napadnutého rozsudku napr. neexistencia citového vzťahu medzi maloletou a starou matkou, nesúhlas a nerešpektovanie názoru maloletej a nesúhlas rodičov ani kolízneho opatrovníka (bližšie pozri bod 17.). Posúdenie veci odvolacím súdom sa tak neodrazilo v jasnom a zrozumiteľnom zodpovedaní všetkých právnych a skutkovo relevantných otázok.

19. Dovolací súd zdôrazňuje, že tam kde odvolateľ namietá nepreskúmateľnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie ako i správnosť skutkových zistení súdu prvej inštancie, by sa mal odvolací súd aspoň stručne zaoberať tým, prečo je podľa jeho názoru rozhodnutie súdu prvej inštancie v základe preskúmateľné, a prečo skutkové zistenia súdu prvej inštancie nie sú v celkom zjavnom rozpore s obsahom spisu. Takémuto vysvetleniu by sa súd prvej inštancie mal venovať, ak odvolateľ takýto nedostatok odôvodnenia súdu prvej inštancie namietá a uvedie konkrétne okolnosti, prečo napadnuté rozhodnutie považuje za nepreskúmateľné. Možnosť praktického prevzatia argumentácie súdu prvej inštancie odvolacím súdom nezabavuje odvolací súd povinnosti hoc aj len veľmi stručne a úmerne okolnostiam konkrétneho prípadu reagovať na argumentáciu z odvolania - prinajmenšom tak, že sa poukáže na tie odvolacie námietky, ktoré sú iba opakovaním už súdom prvej inštancie neprijatej argumentácie (ku ktorej však takýto súd zaujal adresné stanovisko, alebo aspoň zrozumiteľne vysvetlil, prečo táto bola bez právneho významu) a v prípade iných námietok odvolací súd ozrejmi, prečo spôsob nazerania na problém neboli spôsobilé ovplyvniť (porovnaj uznesenie najvyššieho súdu z 13. februára 2019 sp. zn. 7 Cdo 226/2017). Tým samozrejme nie je myslené, že odvolateľovi musí byť dané za pravdu, ale že musí dostať objektívne zrozumiteľnú odpoveď na svoj špecifický argument.

20. V danom prípade možno konštatovať, že odvolací súd sa napriek výslovnej zákonnej úprave z ustanovenia § 387 ods. 3 CSP, prikazujúcej vysporiadať sa s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní, nevysporiadal v odôvodnení svojho rozsudku s podstatnými tvrdeniami dovolateľov uvedených v ich odvolaní. Absencia vysporiadania sa s podstatnými tvrdeniami dovolateľov v nimi podanom odvolaní je pritom závažným nedostatkom odvolacieho súdu rozhodnutia, ktorého intenzita zakladá sama o sebe porušenie práva na spravodlivý proces (porovnaj nález ÚS SR z 21. januára 2021, sp. zn. II. ÚS 120/2020, bod 35.). Uvedeným konaním preto odvolací súd porušil právo rodičov na spravodlivý proces, čo má za následok vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP.

21. Dovolací súd v súvislosti s dovolacím dôvodom podľa § 420 f/ CSP považuje za dôvodnú aj námietku, že rozhodnutie odvolacieho súdu je vnútorne rozporné a zmätočné, v tejto súvislosti dovolatelia konkrétne poukázali na body 18. a 19. odôvodnenia napadnutého rozsudku. Odvolací súd pokiaľ ide o záujem maloletého dieťaťa na úprave styku s navrhovateľkou v bode 17. odôvodnenia zdôrazňuje potrebu nepretŕhania citových vzťahov maloletých s blízkymi osobami, tak aby nedošlo k ujme maloletým. Na druhej strane pri aplikácii týchto všeobecných východísk pri aplikácii na konkrétny stav uvádza v bode 18. odôvodnenia, že „samotná skutočnosť, že maloleté dieťa nemalo zatiaľ možnosť, prípadne nemá vytvorené citové väzby s navrhovateľkou, bez ďalšieho nie je dôvodom pre zamietnutie

návrhu na úpravu styku mal. N. s navrhovateľkou, práve naopak, javí sa potrebné a je v záujme maloletej, aby rozvíjala vzťahy so starou matkou a vybudovala si s ňou citovú väzbu.“ A napokon v bode 19. uzatvára, že: „je v záujme maloletého dieťa (...), aby nebolo vytŕhané zo širšieho rodinného prostredia a je právom každého maloletého dieťaťa udržiavať citové vzťahy medzi najbližšími príbuznými, čo stará matka nepochybne je...“ Z uvedených častí odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu nie je zrejmé, či odvolací súd považuje za potrebné upraviť styk maloletej so starou matkou z dôvodu existencie citového vzťahu, alebo len z dôvodov, že ide v danom prípade o blízku osobu, resp. „najbližšiu príbuznú.“ Z uvedených dôvodov rozhodnutie možno považovať ako nepreskúmateľné a vzájomne si odporujúce.

22. Skutočnosť, že v konaní došlo k procesnému pochybeniu podľa § 420 písm. f/ CSP je okolnosťou, pre ktorú musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie vždy zrušiť, pretože rozhodnutie vydané v konaní postihnutom tak závažnou procesnou vadou nemožno považovať za správne. Dovolaciemu súdu preto neostalo iné, než rozsudok odvolacieho súdu v dovolaní napadnutom výroku II. zrušiť a vec mu vrátiť v zrušenom rozsahu na ďalšie konanie (§ 449 ods. 1 v spojení s § 450 CSP).

23. Vzhľadom na opodstatnenosť dovolacieho dôvodu uplatneného podľa § 420 písm. f/ CSP, dovolací súd sa ďalšími dovolacími dôvodmi nezaoberal (porovnaj uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 2 Cdo 5/2018, 3 Cdo 146/2018, 8 Cdo 70/2017).

24. V ďalšom konaní bude úlohou odvolacieho súdu opätovne sa zaoberať uplatnenými odvolacími dôvodmi rodičov, s ktorými je potrebné sa náležite vysporiadať. Aj v prípade, že sa odvolací súd stotožní so zisteným skutkovým stavom, právnym posúdením, či odôvodnením uvedeným súdom prvej inštancie, k podstatným uplatneným námietkam v odvolaní je potrebné zaujať stanovisko (§ 387 ods. 3 CSP).

25. Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

26. Podľa § 444 ods. 1 CSP dovolací súd môže na návrh odložiť vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa.

27. Dovolací súd nezistil splnenie podmienok pre odklad vykonateľnosti dovolaní napadnutého rozhodnutia v zmysle § 444 ods. 1 CSP, a preto v súlade s ustálenou súdnou praxou o tom nevydal samostatné rozhodnutie (porovnaj uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 4 Cdo 144/2019, 4 Cdo 108/2019).

28. Toto uznesenie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.